

Pelastakaa Lapset

Koska lasten tulevaisuus alkaa nyt.

Lapsiperheköyhyys Suomessa ja Lapsen ääni –kyselyn nostoja

**Harrastamisen Suomen mallin
webinaari 28.11.2024
Aino Sarkia, YTT erityisasiantuntija,
Pelastakaa Lapset ry**

Katsaus lapsiperheköyhyyteen Suomessa

- Pienituloisissa perheissä elää Suomessa noin 118 900 lasta = 11,7 % kaikista alle 18-vuotiaista (Tilastokeskus)
- Pienituloisten lasten määrä kolminkertaistui vuodesta 1994 vuoteen 2007; ei selkeää laskusuuntaa
- Vuoden 2023 Kouluterveyskysely: 8. ja 9. luokkalaisista noin 30 % koki perheen taloudellisen tilanteen kohtalaiseksi tai huonommaksi.
- Köyhyysriskissä erityisesti yksinhuoltajataloudet, maahanmuuttajataustaiset perheet, monilapsiset perheet.
- Lapsuudessa koetulla köyhyydellä pitkäkestoiset vaikutukset, voivat ulottua pitkälle aikuisuuteen; ylisukupolvisuus

**”Olen pienestä asti
ymmärtänyt ettei minulla
ole samoja
mahdollisuuksia
esimerkiksi harrastaa
kuin kavereilla.”**

Pelastakaa Lapset

LAPSEN ÄÄNI 2024

Lasten kokemuksia
hyvinvoinnista, arjesta
ja pienituloisuudesta

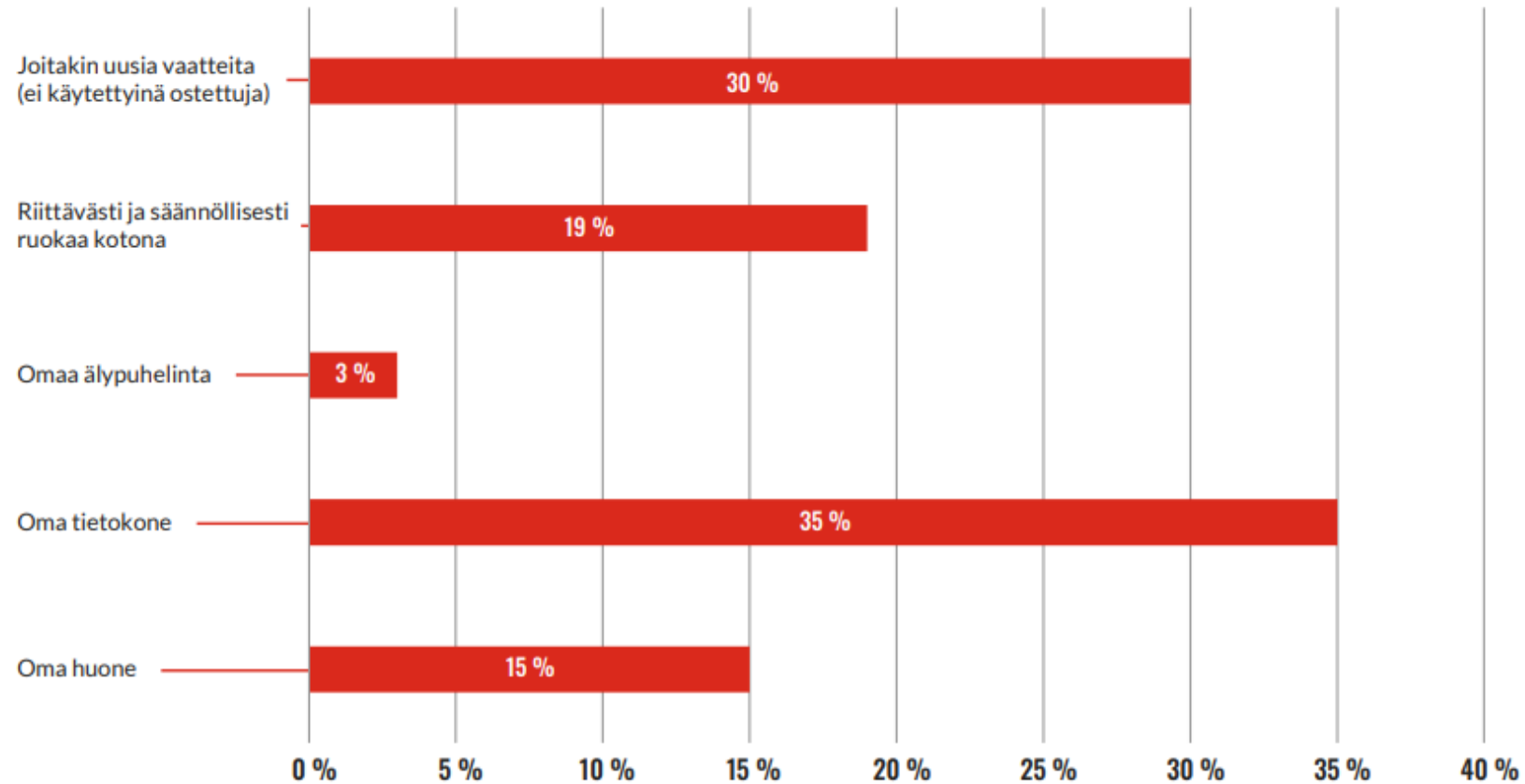
- Lapsen ääni 2024 -kyselyyn vastasi keväällä 2024 1653 vastaajaa, ikähaarukka 12-17 v.
- Raportti luettavissa [täällä](#)
- Vastaajista 17 % määritteli perheensä pienituloiseksi

Pelastakaa Lapset

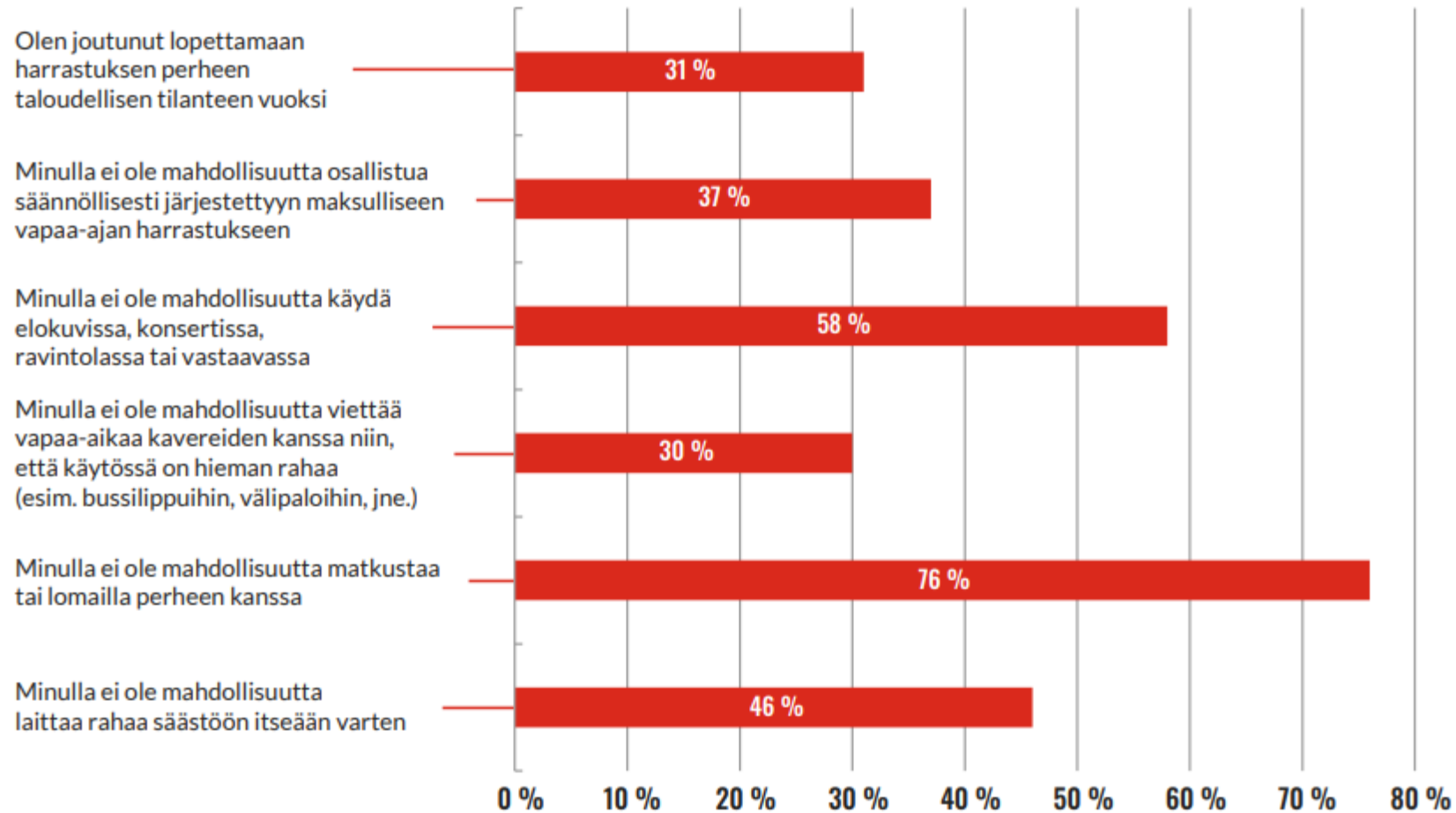
Köyhyyden kokemukset: aineelliset puutteet

Koska perheelläni ei ole varaa, minulla ei ole

Köyhyyden kokemukset: vapaa-ajan ja osallisuuden puutteet 1/2

Koska perheelläni ei ole varaa

Köyhyyden kokemukset: vapaa-ajan ja osallisuuden puutteet 2/2

“Harrastuksiin ei yleensä riitä rahaa ja uusia vaatteita tulee ostettua harvoin. Lomilla ollaan vain kotona eikä olla matkustettu kun vain maan sisällä noin kerran kahdessa vuodessa.”

“En voi harrastaa mitä haluan ja kaupassa on valittava halvempi vaihtoehto.”

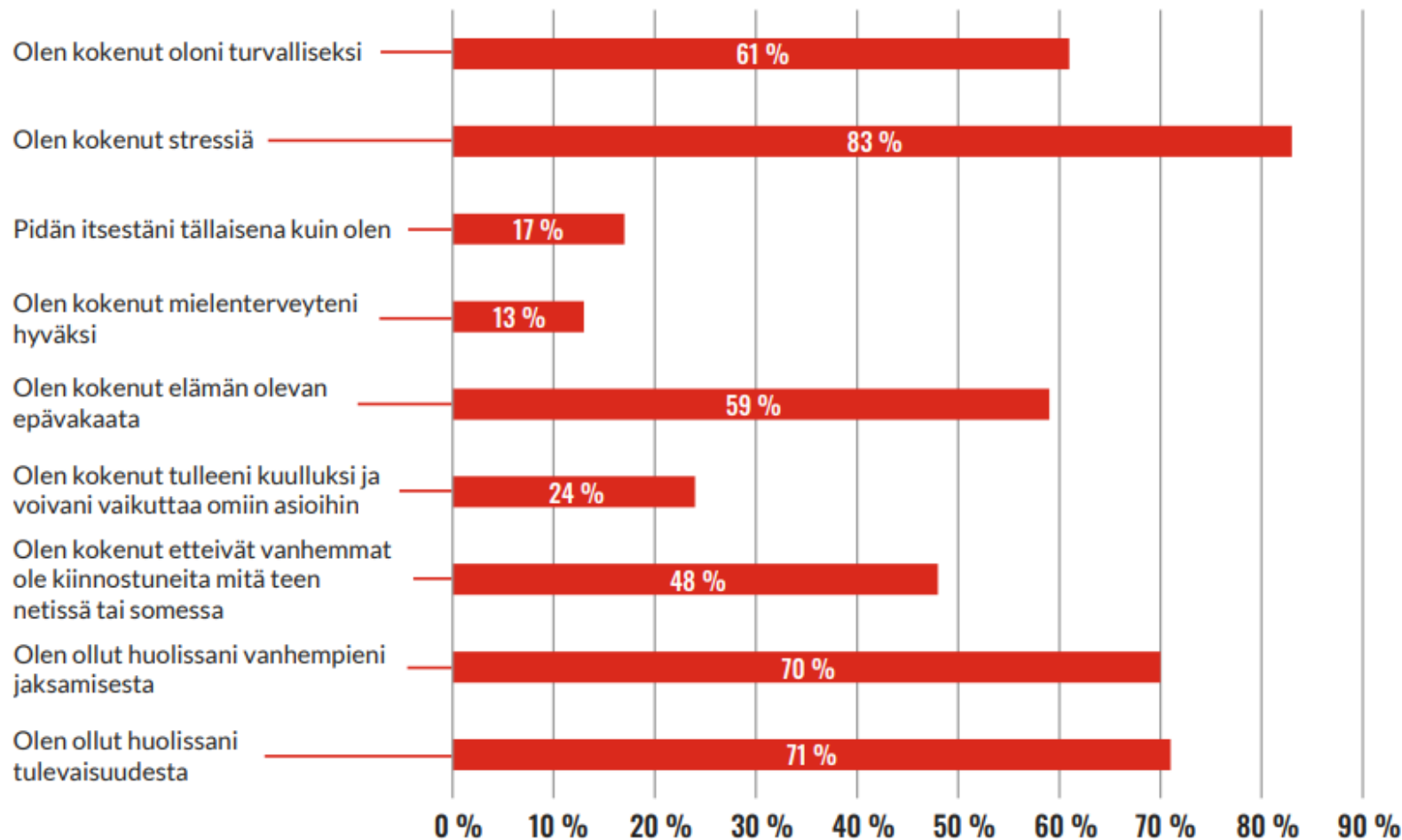
“En saa harrastaa koska meillä ei ole varaa ja en saa viikkorahaa vaikka haluaisinkin.”

“Harrastuksiakaan ei ole, taino yksi on mutta se on kokonaan ilmainen.”

“Olen joutunut lopettamaan harrastuksia, ja suhteeni rahaan on todella huono.”

Köyhyyden kokemukset: hyvinvointi ja palvelut 1/2

Viimeisen 6 kk aikana

Köyhyyden kokemukset: hyvinvointi ja palvelut 2/2

- Palveluiden käyttö yleisempää pienituloisilla vastaajilla
- Lapset toivovat itselle tai perheenjäsenelle vankempaa tukea mielenterveyspalveluista sekä mm. päihdepalveluista, tarvetta myös rahalliselle tuelle
- Palveluiden heikkous lasten näkökulmasta: pitkät jonot, apua ei saa varhaisessa vaiheessa – asioihin puututaan vasta kun tilanne on jo päässyt vakavaksi

“Itken melkee joka ilta kun stressaa koulu tai raha. Itken ku kesä tulee ja tiän että en taaskaan pääse mihkään mihin kaverit.”

“Harrastus piti lopettaa kokonaan, koska sosiaalitoimelta ei enää saanut tukea sen rahoittamiseen. Myös oman terapiani lopetin, kun Kela ei korvannut enää tarpeeksi suurta summaa ja omavastuu jäi turhan korkeaksi.”

Lasten ratkaisuehdotuksia harrastusmahdollisuuksiin

- Lapsen ääni -kyselyn vastauksissa pienituloisten perheiden lasten harrastamisen tukeminen nähdään tärkeänä

”Ilmaiset harrastukset etenkin lapsille mahdollistaa kaikille harrastamisen. Erilaisten urheiluvälineiden lainaaminen ilmaiseksi on myös hyvä tapa lisätä liikuntaa.”

”Pienituloisten perheiden lapsille voitaisiin maksaa harrastusrahaa edes vähäsen.”

”Jokaisella olisi mahdollisuus johonkin haluamaansa harrastukseen.”

- Pohdittavaksi: Mitä voimme tehdä yhdessä?

KIITOS!

Pelastakaa Lapset

Lisätietoja:

Aino.sarkia@pelastakaalapset.fi